

Kollektiivse pöördumise algataja

Teie 01.11.2023

Meie .02.2024 nr 1-6/24-16/1

**Kollektiivne pöördumine
„Seadustada elanike esile kutsutud
erakorralised KOV valimised“**

Austatud pöördumise algataja

Riigikogule esitati 1024 allkirjaga kollektiivne pöördumine „Seadustada elanike esile kutsutud erakorralised KOV valimised“

Riigikogu menetleb kollektiivseid pöördumisi Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse peatüki 18² „Kollektiivse pöördumise menetlemise kord“ alusel. Riigikogu juhatus edastas kollektiivse pöördumise „Seadustada elanike esile kutsutud erakorralised KOV valimised“ oma 9. novembri 2023. a otsusega nr 121 edasiseks menetlemiseks põhiseaduskomisjonile.

Kollektiivse pöördumisega soovitakse seadustada kohaliku omavalitsuse volikogu erakorraliste valimiste esile kutsumine, kui vähemalt 20% kohaliku omavalitsuse registreeritud hääleõiguslikest elanikest on allkirjastanud sellekohase sooviavalduse. Erakorraliselt valitud linna- või vallavolikogu volitused võiksid kehtida kuni järgmiste korraliste kohaliku omavalitsuse volikogu valimisteni.

Põhiseaduskomisjon arutas pöördumist oma 22. jaanuari 2024. a istungil.

Põhiseaduskomisjon, kuulanud ära pöördujate esindaja ja arutanud teemat, otsustas vastavalt Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse § 152¹³ punktile 5 esitatud ettepaneku tagasi lükata. Sisuliselt soovitakse ettepanekuga seaduse eelnõu algatamist, millega seadustatakse kohaliku omavalitsuse volikogu erakorraliste valimiste toimumine vähemalt 20% vastava valla või linna hääleõigusliku elaniku poolt allkirjastatud ettepanekul. Pöördumises tehtud ettepanek Riigikogule ei ole kooskõlas Eesti Vabariigi põhiseaduse §-ga 156 mis sätestab, et kohaliku omavalitsuse volikogu valitakse neljaks aastaks ja seadusega võib volikogu volituste perioodi lühendada seoses kohalike omavalitsuse üksuste ühinemise või jagunemisega või volikogu tegutsemisvõimetusega. Seega on põhiseaduses sätestatud loetelu, millistel juhtudel on võimalik seadusega volikogu volituste perioodi lühendada ja sellest tulenevalt puudub Riigikogu alatisel komisjonil võimalus algatada eelnõu volikogu volituste perioodi lühendamiseks mingil muul alusel.

Üks komisjoni liige juhtis tähelepanu, et alati on igal kohaliku omavalitsuse üksusel võimalus algatada ühinemine teise omavalitsusega.

Põhiseaduskomisjoni 22. jaanuari 2024. a istungi protokoll avalikustatakse Riigikogu kodulehel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Hendrik Johannes Terras
esimees

Teadmiseks: Rahvaalgatus.ee